

Uitspraak Commissie van Beroep KNZB

Beroepszaak: BER 22-008; dossier 43297

De aanklager van de KNZB is op 1 november 2022 in beroep gekomen van de volgende uitspraak van de Tuchtcommissie gewezen onder nummer 91550 op de klacht van de aanklager van de KNZB:

Datum uitspraak: 28 oktober 2022
Wedstrijd: MNC Dordrecht Da1-ZPB H&L Productions Da1, gespeeld op 22 oktober 2022
Overweging: gebrek aan eerbied/beledigen/schelden door coach
Sanctie: met ingang van de uitspraak niet fungeren als (assistent) coach of teammanager voor enig team gedurende de periode waarin het team ZPB Da 1 (zes) bindende competitiewedstrijden moet spelen, met daaropvolgend – kort samengevat – een voorwaardelijke straf van 6 (zes) bindende competitiewedstrijden met een proeftijd van een jaar.

1. De Commissie van Beroep heeft de zaak van de beklaagde behandeld op 14 november 2022. De Commissie van Beroep is als volgt samengesteld: mr. J.R. Berculo, voorzitter, mr. J. Anema, lid en mr. R.W. Brouwer, secretaris.
2. De Commissie van Beroep heeft kennisgenomen van de op de zaak betrekking hebbende processtukken, waaronder de gronden van het door de aanklager ingestelde beroep. Ter zitting zijn verschenen de beklaagde, de teammanager van Da1 van ZPB H&L Productions en de aanklager van de KNZB.
3. In het tuchtformulier maakt scheidsrechter S. onder meer melding van het volgende: *“Na de 1e per. geeft mijn collega de coach van blauw ... een gele kaart voor commentaar. Tijdens de 2e en 3e per. blijft de coach bezig. Einde van de 3e heeft de coach weer commentaar, waarop ik rood geef. Hierna weigert de coach het bad te verlaten. Uiteindelijk staat de coach achter glas en begint vervolgens op de ruit te slaan. Nadat de ass coach de man aanspreekt steekt hij vervolgens met beide handen zijn middelvinger omhoog naar mij en mijn collega. Ik vind dit gedrag onacceptabel”.*
4. De beklaagde verklaart in zijn verweerschrift voor de tuchtcommissie d.d. 22 oktober 2022 onder meer het volgende: *“Aan het einde van de eerste periode ontving ik een gele kaart, omdat ik vroeg aan de scheidsrechter waarom hij bepaalde uitsluitingen wel of niet toekende. Er was sprake van stemverheffing of disrespect, maar gewoon een vraag. Hierop volgende zonder pardon tot mijn verbazing directe een gele kaart. Gedurende het verdere verloop van de wedstrijd heb ik mij hardop afgevraagd hoe bepaalde situaties beoordeeld werden. Echter zeker niet gericht aan het adres van de scheidsrechter. Jammer dat elke conversatie tussen mijn teammanager en mijn spelersbank door de scheidsrechter als commentaar op hem gezien werd..... Het bleef bij een vrije bal voor ons, waarop ik wederom hardop afvroeg of dit niet twee uitsluitingen waren. Hierop volgde direct de rode kaart. Ik heb de zwemzaal meteen verlaten via de douches naar een ruimte afgesloten van de zwemzaal. Daar stond ik achter een muur en glas en was pertinent uit de zwemzaal. Toen een van mijn spelers een mooie actie maakte, heb ik op het raam getikt. Ook dit was puur een support naar mijn team..... Ik heb kenbaar gemaakt met mijn wijsvinger dat dit niet correct was. Hierop werd mijn teammanager gesommeerd om mij duidelijk te maken dat als ik niet zou vertrekken de wedstrijd gestaakt zou worden. Ook hierop heb ik met mijn twee wijsvingers opnieuw aangegeven dat ik niet correct is. Echter omwille van mijn team ben ik toch weggegaan. Het is een pertinente onwaarheid, dat ik mijn middelvingers opgestoken heb..... Wat mij van het hart moet, is dat er totaal geen respectvolle interactie meer mogelijk tussen scheidsrechter en de coaches. Momenteel voel ik mij als coach vogelvrij en kan zelf een verkeerde blik leiden tot gele en rode kaarten”.*
5. In reactie op het verweer van de beklaagde verklaren de scheidsrechters in e-mails d.d. 14 november 2022 onder meer het volgende. Scheidsrechter S. verklaart: *“Ik wijk niet af van mijn rapport, de jurytafel heeft duidelijk gezien dat de heer ... (naam beklaagde).. met twee middelvingers omhoog stond, verder weigerde hij de toiletruimte te verlaten. Omwille van de spelers hebben mijn collega en ik daarop besloten de wedstrijd uit te spelen. Ik heb sinds ik fluit nog nooit dit gedrag meegemaakt en wens ook niet zo behandeld worden”.* In aanvulling op hetgeen

scheidsrechter S. verklaarde, schrijft de tweede scheidsrechter bij deze wedstrijd onder meer het volgende:
“Aanhoudende opmerkingen waren de aanleiding voor de rode kaart die terecht gegeven werd. Herhaaldelijk gevraagd het bad te verlaten maar bleef achter het raam staan en daarop slaan. Via teammanager alsnog gevraagd haar coach te verzoeken het bad te verlaten waarop het schreeuwen tegen ons bleef aanhouden achter het glas. Het waren zeker geen wijsvingers die opgestoken werden.Na de wedstrijd kwam zelfs de aanvoerder van ZPB haar excuses aanbieden voor het gedrag van haar coach. Dit is mijn 40^e fluitseizoen, heb al veel dingen gehoord en gezien maar dit is wel de ernstigste agressieve reactie tot nu toe die onze sport is diskrediet brengt. Wat mij betreft deze persoon nooit meer in het zwembad bij waterpolowedstrijden!”

6. De aanklager constateert in het beroepschrift dat een onderzoek in sportlink oplevert dat het dossier van de beklaagde teruggaat tot 2014. De aanklager schrijft onder meer en voor zover voor deze zaak relevant: *“dat er sprake is van een patroon met betrekking tot verbaal wangedrag en dat de opgelegde sancties niet leiden tot een verandering in het gedrag van de heer ...(naam beklaagde).....Elk jaar, er is slechts een onderbreking in de corona periode, is de heer...(naam beklaagde) ... één of meerdere sancties wegens wangedrag opgelegd. De laatste sanctie dateert van 14 mei 2022..... Gezien dit dossier en de ernst van de zaak heeft de aanklager besloten om geen schikking aan te bieden maar beklaagde op te roepen om voor de tuchtcommissie te verschijnen”.*
7. De Commissie van Beroep overweegt als volgt. De norm die de Commissie van Beroep hanteert is de volgende. Degenen die bij een wedstrijd een rol vervullen (waaronder spelers en de coaches van de bij de wedstrijd betrokken teams) dienen al hetgeen te doen wat redelijkerwijs van hen verlangd kan worden om eraan bij te dragen dat de betrokken scheidsrechter zijn taak op een evenwichtige wijze kan vervullen. Ook dienen alle betrokkenen bij een waterpolowedstrijd zich respectvol jegens de scheidsrechter op te stellen en diens aanwijzingen op te volgen. Betrokkenen dienen alle gedragingen, waaronder verbale uitingen dan wel handelingen, te vermijden waardoor de scheidsrechter in zijn of haar functioneren zou kunnen worden belemmerd.
8. Voor de Commissie van Beroep is komen vast te staan dat de beklaagde de hiervoor genoemde norm overtreden heeft door tijdens de wedstrijd met regelmaat commentaar te leveren op de scheidsrechter. Ter zitting heeft de beklaagde verklaard dat in zijn visie in een sportieve omgeving ook tijdens de wedstrijd interactie moet kunnen plaatsvinden tussen hemzelf als coach enerzijds en de scheidsrechters anderzijds. Ook ziet beklaagde niet in dat hij niet gerechtigd zou zijn om tijdens de pauzes tussen de perioden aan de scheidsrechter uitleg te vragen over beslissingen die tijdens de daaraan voorafgaande periode genomen zijn, zo verklaart hij ter zitting. De Commissie van Beroep wijst erop dat de scheidsrechter niet gehouden is om tijdens of na de wedstrijd aan de bij de wedstrijd betrokkenen uitleg te geven over zijn beslissingen. De scheidsrechter kan zelf beslissen of hij na afloop van de wedstrijd in een evenwichtige omgeving en in een respectvol gesprek enige toelichting geeft. Maar hij is daartoe op geen enkele wijze verplicht. Men kan het ook anders zeggen: de scheidsrechter behoeft op geen enkel moment tijdens of na de wedstrijd verantwoording af te leggen over zijn handelwijze. Niet aan de spelers, niet aan de coaches, niet aan het publiek. De mening van de beklaagde dat hij zelfs in de korte pauze tussen twee perioden de scheidsrechter kan aanspreken om van hem uitleg te verkrijgen, miskent het voorgaande volledig.
9. De beklaagde is van mening, zo verklaarde hij ter zitting, dat hij met zijn speelsters en de teammanager moet kunnen communiceren en aan hen zijn mening over de kwaliteit van de leiding van de wedstrijd kenbaar moet kunnen maken. De beklaagde erkent evenwel dat hij dat op afstand en op luide toon deed en dat het ook in zijn beleving waarschijnlijk was dat de scheidsrechter dit commentaar hoorde. Door deze handelwijze heeft de beklaagde bewust op indirecte wijze commentaar geleverd op de beslissingen van de scheidsrechter en gehandeld in strijd met de norm als omschreven in punt 7 van deze uitspraak.
10. Uit de verklaringen van de scheidsrechters blijkt dat de beklaagde nadat hij een rode kaart ontving niet direct de zwemzaal verlaten heeft. Uit hetgeen ter zitting door de beklaagde verklaard is, blijkt dat hij uiteindelijk de zwemzaal verliet, maar een ruimte zocht van waaruit hij achter glas contact kon houden met de zwemzaal. Uit hetgeen de scheidsrechters en ook de teammanager ter zitting verklaard hebben, blijkt dat er geen sprake was van tikken op de ruit, maar van een voor alle aanwezigen in de zwemzaal hoorbaar op de ramen bonzen. De regel dat degene die een rode kaart krijgt de zwemzaal moet verlaten, impliceert dat de betrokkene geen contact meer houdt met de wedstrijd of op het verloop daarvan invloed kan uitoefenen. Door een ruimte naast de

zwemzaal te zoeken van waaruit hij op de ruiten kon bonzen, heeft de beklaagde ten onrechte invloed willen houden op - althans contact willen houden met - degenen in de zwemzaal. Het verweer van de beklaagde dat hij achter het raam slechts een wijsvinger opstak, komt de Commissie van Beroep als ongeloofwaardig voor, zulks mede gelet op de expliciete waarneming van beide scheidsrechters.

11. De beklaagde heeft in de procedure een verklaring van de teammanager overgelegd. Ten aanzien van de beoordeling van overtredingen of van omstandigheden die samenhangen met waterpolowedstrijden, is de waarneming van de scheidsrechter voor de Commissie van Beroep van zwaarwegend belang. In aanvulling op de waarneming van de scheidsrechter kent de Commissie van Beroep ook waarde toe aan verklaringen van anderen die in het kader van de wedstrijd een functie vervullen, zoals van bijvoorbeeld de tweede scheidsrechter, een niet tot de betreffende vereniging behorende scheidsrechter van een opvolgende wedstrijd of van een scheidsrechter die de betreffende scheidsrechter(s) beoordeelt. In uitzonderlijke gevallen is het ook denkbaar dat de Commissie van Beroep waarde toekent aan verklaringen van anderen, waaronder toeschouwers, maar dergelijke verklaringen kunnen in beginsel slechts dienen om verklaringen van de scheidsrechters of van andere officials te ondersteunen. De door de beklaagde in deze zaak overgelegde getuigenverklaring van de ter zitting aanwezige teammanager is onvoldoende om ten deze tot een ander oordeel te komen dan hierboven beschreven. Uit hetgeen de teammanager ter zitting verklaarde, leidt de Commissie van Beroep af dat haar taak in deze wedstrijd niet eenvoudig was en dat ook zij met nuance naar de hierboven beschreven gebeurtenissen heeft gekeken.
12. In de periode tussen 2014 en 2020 is de beklaagde bij herhaling veroordeeld tot schorsingen vanwege het beledigen van de scheidsrechter en vanwege een gebrek aan eerbied voor de scheidsrechter, onder meer door het aanhoudend geven van commentaar. In 2014 werd hij eenmaal veroordeeld, in 2015 driemaal, in 2016 tweemaal, in 2017 tweemaal en 2020 eenmaal. In een uitspraak van de tuchtcommissie van 20 mei 2022 werd beklaagde wederom veroordeeld op basis van een rapport waarin de scheidsrechter noteerde dat de beklaagde hem bejegend had met onder meer de woorden "*pleur op toch man*" en "*jij bent gewoon een vuile tyfushond*". Op grond hiervan werd de beklaagde veroordeeld tot een schorsing van vier wedstrijden en een voorwaardelijke schorsing van vier wedstrijden, met een proeftijd van een jaar.
13. Gelet op de reeks van veroordelingen als vermeld in punt 12 van deze uitspraak, alsmede gelet op hetgeen waarvan de beklaagde in de onderhavige procedure wordt beschuldigd, dient de vraag gesteld te worden of de beklaagde in de toekomst in de hoedanigheid van coach nog tot wedstrijden kan worden toegelaten. Vastgesteld kan worden dat de beklaagde tot heden niet, althans onvoldoende, de verantwoordelijkheid heeft kunnen dragen voor deze rol. Een reeks van scheidsrechters heeft aanleiding gezien om hem te bestraffen vanwege zijn verbale of non-verbale uitingen. Dit heeft niet tot een merkbare gedragsverandering aan de zijde van de beklaagde geleid. Voorkomen moet worden dat de beklaagde zich in de toekomst opnieuw zal misdragen. Niet alleen vanwege de bescherming van de scheidsrechters, maar ook omdat de coach een voorbeeldfunctie heeft voor de spelers in zijn of haar team en binnen de betreffende vereniging. Tevens is ook het aanzien van de zwem-/waterpolosport aan de orde. Er zijn binnen de sport veel coaches, scheidsrechters en andere betrokkenen die op een evenwichtige en op een prettige wijze diverse taken vervullen. Het gedrag van de beklaagde doet afbreuk aan hetgeen al deze functionarissen in de goede samenwerking tot stand brengen. De beklaagde zal zijn handelwijze tijdens wedstrijden ingrijpend moeten wijzigen. De Commissie van Beroep kan niet beoordelen of daartoe bijvoorbeeld een cursus agressieregulatie een bijdrage zou kunnen leveren, maar zij geeft de beklaagde het volgen daarvan in overweging. De Commissie van Beroep is van mening dat de beklaagde met het bestuur van zijn vereniging in gesprek zal moeten gaan om te onderzoeken hoe zijn houding zal kunnen veranderen en of begeleiding van de zijde van het bestuur daaraan een bijdrage kan leveren. De Commissie van Beroep beschouwt deze uitspraak als een ernstige waarschuwing aan de beklaagde.
14. Voor wat betreft de door de Commissie van Beroep op te leggen straf geldt het volgende. De Commissie van Beroep legt de beklaagde een straf op van 10 wedstrijden, waarvan de voorwaardelijke straf van vier wedstrijden als genoemd in punt 12 van deze uitspraak onderdeel is. De termijn van 10 wedstrijden gaat in op de dag van de uitspraak van de Tuchtcommissie nu de beklaagde vanaf de dag van de uitspraak van de Tuchtcommissie niet meer gefunctioneerd heeft als coach. Tevens wordt aan de beklaagde voorwaardelijke straf van zes wedstrijden met een proeftijd van jaar gegeven.

De Commissie van Beroep beslist derhalve als volgt:

- a) De Commissie van Beroep vernietigt de uitspraak van de Tuchtcommissie van 28 oktober 2022.
- b) De Commissie van Beroep ontzegt beklaagde te rekenen vanaf 28 oktober 2022 onvoorwaardelijk het recht om te fungeren als (assistent-) coach of teammanager voor enig team gedurende de periode waarin het team ZPB Da1 10 (tien) bindende competitiewedstrijden moet spelen.
- c) De Commissie van Beroep ontzegt de beklaagde vanaf het einde van de onder punt b genoemde periode voorwaardelijk het recht om te fungeren als (assistent-) coach of teammanager voor enig team gedurende de periode waarin het team ZPB Da1 (zes) bindende competitiewedstrijden moet spelen, met een proeftijd van een jaar.
- d) De Commissie van Beroep veroordeelt de beklaagde tot een bijdrage van € 73,10 in de kosten van het geding waarvoor de vereniging van de beklaagde een factuur zal ontvangen.

Nieuwegein, 28 november 2022

mr. J.R. Berculo, voorzitter
mr. J. Anema, lid
mr. R.W. Brouwer, secretaris